

Hoe kwam je op het idee om een boek te schrijven over bestsellers?

Uitgeverij Pearson vroeg of ik *Schrijven voor Dummies* wilde maken. Omdat de Voor Dummies-reeks van Amerika komt en wil laten uitschijnen dat het onmogelijke waar kan worden, is de titel door de uitgeverij veranderd in *Een bestseller schrijven voor Dummies*. Ik vond dit geen goed idee en heb daarom bij het begin van het boek vermeld dat de inhoud voornamelijk over verhaalstructuur gaat. Een pageturner kan iedereen leren schrijven, dat is een technische kwestie; of je boek later een bestseller wordt, hangt ook af van factoren die je niet in de hand hebt.

Was het de bedoeling om een 'Voor Dummies' te maken?

Ik had een *Snelcursus Romanschrijven* op mijn website geplaatst. Uitgeverij Pearson kon zo zien dat ik veel van het onderwerp afwist en vroeg of ik de inhoud wilde omzetten naar een 'Voor Dummies'.

Wat hoop je dat het boek kan betekenen voor schrijvers?

Het boek is niet voor 'dommeriken', maar voor echte schrijvers. In een logische volgorde gaat het zo concreet mogelijk in op alle praktische vaardigheden die je nodig hebt om zelf een boek te schrijven. Als de lezer mijn boek uit heeft, kan zijn boek in principe klaar zijn.

In het boek gaat het vooral om het verhaal. Is het verhaal van een bestseller het belangrijkste?

Ik zeg nooit wát iemand moet schrijven, maar alleen hoe. Het gaat dus vooral over verhaalstructuur; over de volgorde waarin je je verhaal moet vertellen om tot een pageturner te komen.

Wat is er naast verhaalstructuur nog nodig? Maar kan je dit uitleggen in een boek, of aanleren?

In het begin leg ik uit hoe je tot een verhaalonderwerp komt en aan het einde ga ik in op de gekende technieken als vertelperspectief, dialogen... Mijn stelling is dat iedereen een boek kan schrijven, maar dat je alleen moet weten hoe. Met iedereen bedoel ik alle mensen met een normale verbeelding en taalkundige ontwikkeling.

Voor de verhaalstructuur heb je je gebaseerd op de scenariostructuur. Waarom maak je die keuze?

In Hollywood wordt veel geld verdiend met het maken van films, het is niet verwonderlijk dat in die business de verhaalstructuur voor het eerst is bestudeerd. Hierdoor is de indruk ontstaan dat er zoiets bestaat als scenariostructuur. Dat is niet zo, ieder goed verhaal volgt de wetten van Hollywood, omdat die wetten zijn afgeleid uit die verhalen en niet andersom. In mijn 'Voor Dummies' maak ik dit duidelijk door in de voorbeelden niet alleen films te analyseren, maar ook bekende stripverhalen, toneelstukken en romans.

Is dit een gouden formule of zijn er nog andere, misschien minder gebruikte verhaalstructuren?

De regel is: hoe meer je afwijkt van de universele verhaalstructuur die in Hollywood is blootgelegd, hoe minder toegankelijk je werk wordt. Iedere verhaalstructuur dus mogelijk, maar het heeft commerciële consequenties.

Stel, je kopieert het verhaal van een goede film. Maak je dan veel kans op een bestseller?

Structuur en inhoud zijn verschillende zaken. Als je een verhaal kopieert, dan is dit plagiaat. De verhaalstructuur van alle goede films is tot op de minuut dezelfde, dus die kun je overnemen. Die structuur is ook aanwezig in alle goede toneelstukken en boeken, alleen is die minder detecteerbaar doordat de totale lengte telkens verschilt.

Een bestseller is een boek dat erg goed verkoopt. Maar wat is volgens jou het verschil tussen 'een boek' en 'een bestseller'?

Een boek dat technisch goed geschreven is en over een uitgediept onderwerp gaat dat betrokken is weergegeven, kan een bestseller worden. Een boek van een beroemdheid, waarin geroddeld wordt, onze tijdsgeest is weergegeven of actuele kwesties aan bod komen, kan een hype worden, zonder daarom voor de rest goed geschreven te zijn.

Wanneer spreek jij van een bestsellers?

Als de verkoopcijfers hoog zijn in verhouding tot de normale verkoop van dat taalgebied.

Er zijn twee schrijvers. Enerzijds de schrijvers die hun verhaal vooraf bedenken, anderzijds de schrijvers die alles tijdens het schrijven ontdekken. Is de techniek om een 'bestseller' te schrijven voor die twee groepen niet totaal anders?

Er zijn evenveel soorten schrijvers als er schrijvers zijn. Of je je verhaal nu volledig, gedeeltelijk of helemaal niet op voorhand bedenkt, maakt geen verschil voor de verhaalstructuur of de andere schrijftechnieken, je moet die hoe dan ook volgen als je tot iets wilt komen dat in deze maatschappij een boek wordt genoemd. Zonder voorbereiding creëer je de moeilijkheid dat je met alles tegelijk rekening moet houden, maar zit je niet verveeld met het feit dat je je verhaal al kent. Een aspirant-schrijver heeft volgens mij meer slaagkansen als hij zijn verhaal in verschillende stappen opbouwt.

Welke boeken uit je boekenkast beschouw jij als bestsellers? Waarom?

Mijn boekenkast bevat uitsluitend bestsellers. Vroeger las ik alleen romans die door de tijd waren geselecteerd. Veel auteurs bleken maar één boek te hebben gemaakt, maar van Dostojewski, García Márquez, John Steinbeck, John Irving, Marten Toonder... las ik het hele oeuvre. De eigenheid die uit hun werk sprak, beviel me. Nu koop ik voornamelijk thrillers die op bestsellerlijsten staan: het verhaal tempo ligt hoog, maar de artistieke persoonlijkheid van de auteurs is vaak zoek.

Zijn al jouw boeken geschreven aan de hand van die structuur? Schrijf je anders door die structuur?

Op het conservatorium werd me uitgelegd dat alle bekende songs exact dezelfde wetmatigheden volgden. Toen ik bij het schrijven van mijn debuut vaststelde dat mijn testlezers bij bepaalde stukken verveeld waren, ging ik op zoek naar een technische

verklaring en kwam zo bij wetmatigheden van Hollywood terecht. Dat stelde me in staat om mijn debuut aan te scherpen. Mijn roman *Een sprong naar de hemel* gaat over twee broers die met elkaar wedijveren om de liefde van hun ouders, en de traditionele vormstructuur van klassieke muziek verwerpen; naarmate ze de moderne klassieke muziek uitvinden, verliezen ze toehoorders. Dit is mijn enige boek waarin ik de traditionele verhaalstructuur doorbreek, in navolging van mijn personages. Dit kostte mij (vanzelfsprekend) lezers, maar het is origineler dan mijn andere werk.

Hoe belangrijk vind je het om jezelf niet te herhalen in een nieuw boek?

Ik probeer ieder boek over een totaal ander onderwerp te laten gaan, waardoor het ook voor een andere leeftijdscategorie of type lezer bestemd is. Uitgevers, die tegenwoordig allemaal gespecialiseerd zijn, worden daar gek van. Maar ik schrijf niet om te schrijven, ik schrijf om mezelf artistiek te ontwikkelen. Naarmate ik als mens verander, maak ik andere boeken. Een thrillerreeks schrijven dus niet aan mij besteed.

Wellicht droom je er zoals iedere auteur van om 'de bestseller' van de eeuw te schrijven. Maar geloof je dat een schrijver dat zelf in handen heeft?

‘De bestseller van de eeuw’ is een theoretisch begrip. Neem een willekeurig boek vast dat vijftig jaar geleden is geschreven, en je merkt dat het verhaaltempo naar onze normen te traag is, dat de personages weinig tot geen dubbele agenda’s hebben, en dat je de afloop van het verhaal na enkele hoofdstukken al kunt raden.

Wat is volgens jou de belangrijkste redenen waarom een schrijver een bestseller wil schrijven? En waarom wil jij een bestseller schrijven?

Ijdelheid, zonder enige twijfel. Een andere reden: als je in dit kleine taalgebied een bestseller hebt geschreven, dan wil dit zeggen dat je inkomsten normaal zullen zijn. Een gewone verkoop, wil zeggen dat je van die inkomsten geen nieuw boek kunt schrijven.